

Proti stříbrařství.

Pozoruhodný jest výsledek hlasování farmerského národního sjezdu, který zasedal v Atlanta, Georgia, o otázce stříbrařské. Pozoruhodným jest nejen proto, že zavržen návrh na schválení neomezeného ražení stříbra, nýbrž i ta většina s jakou byl zavržen. Všeobecně panovala domněnka, že většina farmerstva celé země holduje ideálu stříbrařů a spatřuje v rzhodnocení naší měny prospěch a výhodu. V této domněnce udržovali lid stříbrařů vůdcové a zdála se pravdě podobnou, avšak sjezd farmerů vyvrátil ji úplně, prohlásiv se sice pro bimetalism, totiž pro používání obou kovů k účelům peněžním, avšak rozhodně proti tomu, aby znehodnocena byla měna naše zavedením výhradní měny stříbrné svobodným a neomezeným ražením kovu toho. Velkou většinou přijat byl návrh aby požádán byl kongres, aby obou kovů k účelům peněžním používáno bylo a aby svolána byla národní konference za účelem upravení poměrů, ale většinou skoro dvou třetinovou odepřeno schválení návrhu ku svolání konference by usnesla se na používání zlata a stříbra v poměru nepřesahujícímu 16 ku 1.

Usnešení toto jest patrným důkazem, že občanstvo uvažovalo o tomto předmětu v době právě minulé a přišlo k poznání, že jediná pravá cesta ku blahobytu země vedoucí, jest cesta zabezpečující dobrou, zdravou, pevnou a nekolsajfif měnu, mající plnou hodnotu. Jest to důkazem, že většina lidu prohlédla ty různé klamy, jimiž obestřali stříbraři pravý stav věci po tak dlouho. Jest důkazem, že rolnictvo přišlo k poznání, že za své plodiny a za svůj dobytek chce nejlepší peníze, peníze jež nepotrafí své ceny, za kteréž bude lze koupiti za týden, za rok, aneb za deset roků právě tak mnoho potřeb, jako nyní.

Jest důkazem, že farmaři prohlédli, že to blábolení o "laciných penězích" jest jen pouhý klam a mam, že za laciné peníze by farmer méně koupil, než může koupiti za dobré a a kdyby i byla pravda, že by za své plodiny obdržel více "laciných" peněz na počet, musil by opět na straně druhé vydati více za své polní stroje, vozy, stavivo, šatstvo, grocerie, obuv atd., tak že by koncem ničeho při tom vyzískati nemohl, naopak pouze jenom ztratiti, následkem úplného rozruchu našich finančních poměrů.

Tím na novo jest osvědčeno že zdravý smysl konečně přece jen v národě ovládne. Před málo měsíci zdálo se, že celá země zachvácená jest nákazou stříbrařskou a že nic není v stavu odvrátiti zvtžzení pochopných těchto náhledů v budoucích volbách. Však pod vlivem veřejné diskuse a všeobecného pojednávání otázky té, brzy rozplynula se domněnka ona v pouhý dým a zvtžzil zdravý rozum nak klamem.

DROBNÉ ZPRÁVY

- * V jezere Erie utonul v noci na pondělek dne 14. skúnr Nellie Duff, plující z ostrova Pelee do Clevelandu. Kapitán a dva lodníci utonuli s ním.
- * Blíže Altoona, v Pennsylvanii, srazily se dva proti sobě jedoucí vlaky minulou středu, při čemž dva ze zřizenců přišli o život a několik lidí k poranění.
- * Blíže Memphis, Tenn., byl ve středu lynčován ohava černoch, který dopustil se násilí. Před smrtí byly mu prsty uřezány a byl jinak zohaven jako od divochů.
- * Uhlířům v dolech v okolí Des Moines povolila většina společnosti požadovaný přídavek deset centů od tuny na mzdu, čímž předešlo se chytanému strajku.

Jan Sladký-Kozina zastanec práv chodských, popravený před dvěma sty lety.

Listina, vložená do základu pomníku chodského mučedníka, zní následovně:

"Jan Sladký, vůbec zvaný Kozina, jest v dějinách českých zástupcem kmene Chodův, onoho kmene, který dle pověsti, ovšem mylné, přiveden byl od knížete Břetislava z Poljsky a zde na hranicích země České usazen, aby strážil hranice jejich. Jisto jest, že Chodové už za Břetislava konali platné služby vojsku českému při vpádech nepřátelských a zajisté že i za věků pozdějších zdatně přispívali k vítězství zbraní českých, která u Domažlic a v blízkém Pošumaví byla dobyta od Prokopa Holého, Jiřtha Poděbradského a j. Posledně Chodové povinnost svou hájiti hranic zemských konali na počátku války třicetileté v Čechách povstale a Čechům tak osudně. Nebláhého osudu toho s celým národem českým zakušiti bylo i kmeni chodskému.

Chodové od pradávna za služby své nadáni byli od kníat a králů českých znamenitými svobodami, z nichž největší byla ta, že nebyli nikomu poddáni kromě vrchnosti královské, nemuseli robotovati ani v dobách, kdy už v ostatní zemi lid selský v tuhou porobu od panstva byl uveden. Stav ten po přemožení povstání českého, jehož i Domažličtí a Chody se účastnili, se změnil.

Deset let po bitvě bělohorské byly prodány vesnice chodské panu Voltu Vilému Lamingenovi z Albenreuthu v dědičný majetek, a na Chody uvedena jest robota přese všechny výsady a zápis, jim dříve od vládařů českých dané.

Chodové však neměnili křivdy té snášeti, odvolávajíce se na svoje práva vysláni do Vídně poseletví, podávali námítky, odpory, ale vše nadarmo: byli odmárněni, privileje jejich za neplatné prohlášeny, a jim uloženo věčné mlčení. Oni však nemlčeli, nýbrž k právům svým znova a znova se hlásili.

A mluvčím jejich byl Jan Sladký, sedlák z Oajezda, po dvoře Kozina zvaný. Ten mluvil za ně za všechny i doma vůči vrchnosti i v Praze na soudu zemském. Když však krajané jeho, vrchnostenskými úředníky jsouce týráni, mezitím za jeho nepřítomnosti se vzbouřili, Kozina i se soudruhy svými v Praze byl jat a uvězněn, ačkoliv první soud v něm buřiče neshledal, zaštm vrchnosti své, pana Maxe Lamingena, všemocného místodržitele tehdejšího, až na šibenici přiveden.

Popraven byl v Plzni dne 28. listopadu r. 1695 před očima mnohých Chodů, kteří, aby si z toho výstrahu vzali, ze všech vesnic chodských i s dětmi na tu smutnou podřvanou dostavili se musei.

"O přesmrtná to novina, ji zná už každá ves, že dobrý náš Jan Kozina pod rukou kata klesl!"

Takový dle básníka Vrchlického ozýval se potom nápek po vesnicích chodských, a Jan Kozina pokládán byl u lidu chodského všeobecně za mučenníka, za svatého, obzvláště pak když do dne a do roka Lamingen náhlou smrtí skonav, Sladkého na věčnost následoval, kam prý jej on, už na popravišti stoje, volal před soudnou stolicí Boží!

Chodové po onom ortelování umkli, jako celý národ, ale ne na vždy. Když lidumilnými vladaři ulehčena a pak proudem času docela odplavena byla robota, vzkřísil se národ k novému životu a s ním probudili se i Chodové. A jako národ vrátil se a vrací k svým ideálům a vzorům, tak i lid chodský vzpomínal a vzpomíná na svoje bývalé přednosti a práva a oslavuje hrdinného zastance, Jana Sladkého-Kozinu!

Roku 1885 zasazena byla na rodný statek Kozinův v Újezdě pamětná deska a letos r. 1895, kdy jest tomu 300 let, co muž ten život položil za práva lidu svého, postaven je pomník tento na vrchu "Hrádku", nad rodištěm Kozinovým, takofna v srdci krajiště chodského. Dostalo se však památce Kozinové i památník pl, semsjeob. Takovou pamětnou deskou zasazenou na rodném statku jeho je vyhlášen život Kozinova mezi Chody v cenném a oblíbeném spise faráře P. Hippolyta Randy "Chodové a jejich osudy", vydaném v Domažlicích r. 1887, a takovým velikým pomníkem, hlásajícím jméno Kozinovo všemu národu českému, jest prof. Aloise Jiráka román "Psohlavci", vydaný v Praze roku 1883, jehož spisovatel právem mohl by zvolati:

Pomník jsem zbudoval nad žalu stáletími. . . ."

A proč, když už tolikým způsobem utěna a zvěčněna jest památka Kozinova, stavěn byl ještě pomník tento? Postaven jest, aby pšmem kamenným, posunem odhodlaným den co den připomínal okolím svému, zvláště roiníku v poli pracujícím, čeho schopen byl jeden z nich za práva zděděná, postaven jest, aby zjevem statným, krojem rákositým na mysli uváděl přchozímu sem hostu, že mešká mezi lidem jedním a zachovalým; postaven jest, aby už psem tím, strážcem bdělým, každému tady putujícímu, vlastenci i cizinci hlásal, že je v kraji Chodů, na pšdě, kterou statečný ten rod od věků strážil a zachovává svému národu, že jest na hranicích země a řeči české.

Ta asi myšlénku měli ti, kteří první se spojili za účelem sochu zde postaviti, tou asi myšlénkou vedeni byli ti, kdo tak ochotně ke sbírkám přispívali, ta asi myšlénka rozehtřivala uměle, když v obraznosti své významný obraz tento vytvářel.

Nuže stáj zde, chodský pomník, vše to hlásaj svým i poutníku! Stáj zde na stráž jak večetta, volej k Chodům, co ten poeta:

"Jak vojem Břetislava, jak pluky, jež ved' Jiří, krev oteč ve vás vířít, buď silou jejich sláva!
Čas jářma přejde hnedle, jen vzhůru vy, kdo spíte —
ó pozor, vrah je vedle, vy vte!"

Dále následuje popis budování pomníku Janu Sladkému-Kozinovi na Hrádku u Újezda.

Listina končí slovy:

Dejž Báh až jednou listina tato rukama potomků otevřena bude, by šťastným byl rod Chodů, by blaze byla národu a slavnou byla naše dráhá Česká vlast!

* Vládní cutter Commodore Perry se vrátil minulý týden ze severních moří do San Franciska a kapitán praví, že na Aleutských ostrovech asi 20 sopek v činnosti jest.

* V Chicagu přiknula porota bývalému poslanci kongresnímu R. W. Dunhamovi \$15,050 náhrady, kterou mu má vyplatiti mayor Allyn, za to že mu odloučil ženu.

— Paní Kretschmerová česká bylinná a kořená masť, jediná toho druhu v Americe, vyhojí jisté akutní a chronický revmatismus, čestíže, bolesti očí, ústí, záškrt, vůbec každou čerstvou neb zastaralou ránu a bolest na těle. Velká krabička 50c. Tato vřetěná masť jest jen u mne samé k dostání. Na venkov se jen za \$1.00 a 10 centů za zásylku dvě velké krabičky pošlou. Peníze nejlépe zasýlat na "postal note," stojí jen 3 centy.

ANNA KRETSCHMER,
1614 Dorcas St.,
Omaha, Neb

Pánům úředníkům spolků.

Účetní (obchodní) knihy, jako Ledgers, Journals, denní knihy a jiné od 75c. nahoru u Pokroku Západu.

Jižní a střední Iowou.

"Už vás tu zas kozli nosí?" oslovil mne oněhdy přítel, myslím, že to bylo někde u Cedar Rapids. "Toť jste jako ten "věčný lid", brzy v Nebrasee, opět zas v Iowě." A má pravdu ten člověk.

AI tyto řádky budeš číst, milý čtenáři, nalezněš mne někde okolo Ravenny neb St. Paul, neb též blíže Ord. Nyní však se podíváme do jižní Iowy.

Jedeme-li z Omahy na východ po dráze C. B. & Q. as 90 mil, přijdeme do pěkného městečka Creston, okresního to sídla okresu Union.

Creston čítá as 6000 obyč., má svou vlastní vodárnu, elektrické osvětlení, v obchodní části města pěkně dlážděné ulice, C. B. & Q. má zde své dílny a division, kde se nyní dosti pracuje, však za náramně nízkou mzdu, za dolar denně. České obchody zde nejsou žádné, ba ani českého ševce tu není, a kterým se přec člověk na cestách nejvíce schází; žije zde as 15 rodin českých, pracujících hlavně při dráze. Navštívil jsem tu p. Peache, našeho dlouholetého odběratele, pak na "kopečku" p. Jas. Mudru, a nímž a s jeho přítelem, též Mudrou, zašli jsme do města na populističkou řeč. Populisté si sem pozvali řečníka až z Oklahoma City, jemuž na počest koncertovala po ulicích a pak na radnici, kde řečnil, Creston Ladies Brass Band (dívčí kapela), již zde ušl jakýs německý profesor, as 3 měsíce již. A za ten krátký čas holky se naučily již hezky; a jak pěkně jim to sluší! Pěkný nový stějnokroj, nové dechové nástroje, holky as od 15 do 18 let stáří a ovládají již pěkně jedna bas, drzá baryton, několik tenor, a jiné opět kornety, velký a malý buben, i puklice, ale žádnou z nich jsem neviděl hrát na klarinet, to prý se pro holky ne-slúš. Teď ne nadarmo hoší z Creston budou moji Hoji, že budou tancovat tak, jak jim holky budou hrát.

Čeští farmaři jsou zde usazeni na severozápad, as 14 a 20 mil blíž pošt Nevinville a Williams, na trh pak jezďí do Prescott, Fontanelle a v sobotu nejvíce do Creston, kde jednou za týden se jim přec toho božského trůnku dostane.

Z Creston jsem si zajel do Fontanelle, městečka as 28 mil na severozápad vzdáleného. Letošního roku jsem viděl na východě všelijaké tratě, ale tak mizernou trat, krouťící se na vše strany jako had, takže nemá ani čtvrt míle rovné tratě, jsem neviděl nikde, jako má dráha C. B. & Q. z Creston do Fontanelle a k tomu ještě stanice od městeček na míli cesty vzdálené. Ve Fontanelle jsou pouze dvě české rodiny: p. Kavka, známý oblíbený doutníkář a p. Beneš, dozorčí při dráze C. B. & Q. Pan Kavka zde mřval také hostinec, nabažil se však častých soudů s prohibičáky a vede nyní pouze obchod doutníkářský. Při mé návštěvě u něho napakoval mi kapsy doutníky a musím doznati, že byly "number one".

Krajina v Adame a Union okresech je valně lánaná, dosti však úrodná; letos zde měli velikou úrodu jak drobného obilí, tak i kukurice, též brambory se tu hojně uvedly.

Z Fontanelle přes Creston a Des Moines jsem jel do Marshalltown; v Des Moines jsem měl několik hodin času a té příležitosti jsem použil k najtí několika krajanů a ku prohlídce po městě. Bydlí zde as 10 českých rodin a roztroušených tak po městě, že jeden o druhém neví. Des Moines je hlavní město státu Iowa, má pěkný prostranný kapitol, naproti němuž se právě dohotovuje krásný jehlanec, as 130 stop vysoký, na němž se bude třpíttiti bronzová socha svobody. Jehlanec onen postaven byl na památku padlých bojovníků za svo-

bodu a bude vyřadovati náklady \$140,000. Přítel můj má bý slavnostním způsobem svým účelem odevzdán. Oběhod je tu vidět šilý na všech stranách, též i práce zdá dosti pro dělnictvo; přítomně se tu dláždí několik ulic, a již se opravují.

Od Creston k Albia a odtud opět k Des Moines a až k Marshalltown je vidět hojně menších uhelných dolů a ještě více míst, kde byl pro ublí vtáno; okolo Albia jsou doly již ponějvíce opuštné, dále Des Moines se však ještě dost pracuje. V Marshalltown továrny jeř zastaveny byly minulou zimou dosud nepracují a obchodníci zajisté na obchodech valně uctí. Za to však Northwestern dráha městnává hojně dělníků na opravování tratí v yardě, v klínách a j. takže tu bude práce do zimy přec dosti.

Český život, vzor tom "Vzbuřený skalního ducha" z nějaké utuchá, na místě co by nekvět a se rozvtíjet. Zdá se však, že místo skalního duo vabudili v Marshalltown "špiritu", jenž u mnohých je domoven. pánem v domě. Navštívil jsem některé naše odučerately a jak to nich vypadá? U paní K., kde b jsem kelektovat notu na \$25 za úsopis, našel jsem jak paní, u pána pod vlivem špiritusu a tot rozumí, že slibovali, že zaplatí, jak prý dostanou těch \$500 spolku, ku kterým nikdy pane kat nebudou, neb kdyby jim je spšek vyplatil, okrad by tím dvě d. nebožtřkovi a p. K. by tím neprospl, neboť špiritusu je nepřítalivá věc. Aby si někdo nmyslil, že zde anad přeháním, udu pouze toto za důkaz. Asi týden po návštěvě v Marshalltown četl jsem následující zprávu: "V čtvrtek odpoledne, dne 3. října přelet byl J. Kuffk nákladním vlakem dráhy Iowa Central a na místě by usmrčen. Praví se, že v stavu nadopnilém, když tratě cházal." Tot se rozumí, že on z to chudák nemohl, tím byl vine ten prokletý špiritusu, který byl j. po delší dobu pánem v domě a dvooběti si za to již vyzádal.

Druhým dobrým odběratelem j mistr Poduška, který by byl jistě dobrým předplatitelem, kdyby nebylo toho zatrolného špiritusu, ale jak se s ním jedenkrát oženil, máme marný rozvod. Jinak mistr Poduška je poctivý člověk; že jsem ho s tím špiritusem tak oženil, mě moc rád mít nebude, nu však on se opět udobří. Když jsem byl předminule v Iowě, sdělil mi, že by rád zaplatil, ale že má peníze uložené a že je právě vytáhnuout nemůže, ale to čtvrtak se nepochlubil, že si je ukládá do — špiritusu. On si to chudinka spletl; jest on také tím slavným botanikem a slychával někdy, že hmyzozpytci ukládají hmyz a různá drobná zvířátka do špiritusu, by si je na delší dobu zachovali, a tu pan mistr si myslil, proč on by si také nějaký ten šestáček nemohl do špiritusu uložit; vřdyt mu tam nezravil. Tak o tom špiritusu už dost.

Toníkovi Pšeničkovi se posud dobře daří, jak jest na něm vidět, ale stěžuje si také ještě na ty finance. Starý Dudycha, bývalý south-omažský občan, si také stýská, lépe prý bylo v So. Omaze, nu, jaká pomoc. Pan J. Hrnčál, který dříve zde bydlel a před rokem se odstěhoval do Illinois, se opět navrátil do Marshalltown mezi známé.

(Dokončen).

Krev a mozek mají spolu mnoho co činiti. Vaše duševní výkony mřš se stavem vašeho životního fluida. Nezásobuje-li ona ústrojí vašeho těla, vaše zásobá síly mozkové jest přerušena, vaše mysl zachmuřena a vy v celku blední. Dra. Petra Hoboka způsobí, že přijde vše zase v pořádku. Jest to největší čisticí a oživující jednatel vědě lékařské známý. Můžete je obdržeti od místních jednatelů Hoboka. Lékařníci nemohou jej koupiti. Pište pod adresou: Dr. Petr Fahrney, Chicago, Ill.